

Mentők az alagútban

A mentők tavaly is finanszírozási gondokkal küszködtek. Az elmúlt évet végigkísérő pénzhányarhatóan az idén is nehezíti majd a mentőállomások életét. Ezért is voltunk különösen kíváncsiak arra, mennyiből gazdálkodhat az 54 futó mentőautóval ellátott Csongrád megyei mentőállomás, amelynek központjában beszélgettünk volna a finansziális kérdésekről dr. Simon Mariann főorvossal, a mentőszolgálat megyei vezetőjével. Nem tehetjük, mert amint az a találkozásunk első perceiben kiderült, a mentőszolgálatnak még – január közepén! – nincs költségvetése.

Ahogy a főorvosnő mondja: *Gazdálkodom, de nem tudom mennyiből*, mihez képest csökkentek a költségeken, mihez tartasmagom? Olyan ez, mint sötét alagútban haladni, ahol minduntalan a falnak ütközik az ember. Csak arra törekedhetünk, hogy az elmúlt esztendő átlagos hónapjának költségeit tartsuk. Persze amíg a betegszállítás előre a leggazdaságosabban megszervezhető, addig a mentés tervezhetetlen, mert senki nem tudhatja előre, egy-egy nap hányszor kell kivonulni.

A főorvosnő megnyugtató, hogy a költségvetés és a várhatóan szűkmarkú "leosztás" ellenére sem fordulhat elő, hogy a mentésre szoruló emberhez ne vonulna ki a mentő, hiszen a mentés – a világon mindenhol – állami feladat, erre elő kell teremteni a pénzt.

A metóautók állagáról és felszereltségéről a főorvosnő elmondta, hogy a megye mentőautóinak 70–80 százaléka már Toyota típusú jármű. A rohamkocsik a nemzetközi előírásoknak megfelelő valamennyi eszközzel felszereltek, ám koruk 6–10 év között van, s ezért szükséges folyamatos cseréjük. Ezek költségét a "Mentés a jövőért alapítvány" pénzéből fedezik, hiszen a társadalombiztosítás még egyetlen fillért nem adott eszközvásárlásra. Eleddig 14 millió forintot költöttek az alapítvány pénzéből a rohamkocsik felszerelésére, berendezésekre.

Az egyszerűhasználatos eszközeik a Vöröskereszt segélyszállítmányából származnak, s talán fedezik az első negyedéves szükségletüket.

A mentősök bére éppoly siralmas, mint tavaly, de az idén még a közalkalmazotti törvényből fakadó hátrányok is sújtják őket. A törvény szerint ugyanis csak havi 16 lehet a túlórák száma, ami egyrészt nem teljesíthető a gyakori helyettesítések miatt, másrészt a csökkentés némi pluszpénztől fosztja meg a 16–17 ezer bruttó kereső szakképzett mentőpolókat. Lassacskán a hivatásértükre sem lehet apellálni, mert ez is csak addig működik, amíg az egzisztenciális problémák nem jelentkeznek. S ha a legjobbak hagyják el a mentős szakmát, mi valamennyien – potenciális sérültek és betegek – látjuk a kárát.

Kalocsai

■ Mégsem lehet csak úgy feloszlatni a Parlamentet. Tudom, nem mindenkinek örömhír ez, de így döntött az Alkotmánybíróság. A Létminimum Alatt Élők Társaságának kezdeményezéséről beszéltek. Az egyik parlamenti frakcióvezető azt nyilatkozta valamelyik reggel a rádióban, hogy ezek az emberek inkább szerveződjének meg, és érdekeik védelmében így próbáljanak meg nyomást gyakorolni a kormányzatra és a törvényhozásra. Történelmi példákba tu-

LA(É)T

dom, hogy a szegények még sohasem kormányoztak államot, legfeljebb a szegénység. A létminimum alatt élők befolyásuk egyetlen eszközével már éltek, s ez alig különbözött a megszokott életüktől: nem ettek. De mondom, nehézz eldönteni manapság, hogy ez egyszerű hétköznapi vagy ünnepi éhségstrájk. (Nem tévesztve össze a bójt

immár szabad gyakorlásával.)

A felosztás gondolata – a felmérések tanúsága szerint – nem keltett különösebb rokonszenvet a társadalom egészében, a többség bizonyára ráértett: aligha van különbség, ha egy Parlamentet alulról vagy felülről zavarnak el. Más kérdés, hogy politikusaink nem veszik észre, az emberek egy részének már annyira kiürült a zsebe, hogy a latba sincs mit vetnie.

Ó. J.

Jelenünkben a jövőnk, avagy hogyan öltözzenek az ellenőrök?

■ Az új esztendővel majd-hogynem együtt lépett hivatalba. Tett-e valamilyen fogadalmat? – A vállalat egész gazdálkodását a pénzügyeken keresztül fogom vezérelni, a pénzügyi folyamatok szabta irányt követem. A túlköltekezés kizárva, bevezetem az úgynevezett controlling szisztemát, amely informatikai, tervezési és beszámoltatási rendszer kiépítését foglalja magába. A kemény költségvetési korlát lesz az SZKV új pályája.

■ Mi határozta meg januári hangulatukat?

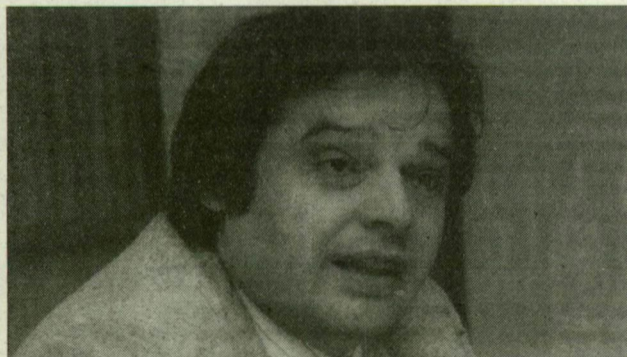
– Az áfa. A mi vállalatunk terméke a férőhely. Természetesen áfa-köteles. A piacon való megjelenésének emellett éppúgy vannak például energia- és bérköltségei, mint a kenyérnek vagy a tejnek. Felmerül, hogy ezt kire terheljük: a vevőre vagy az önkormányzat költségvetésére. Ezen minden év elején elvitatkoztunk a városházán.

■ Milyen állapotban van most a vállalata?

– Stagnál, már egy-két éve. Az irányítás időszakos és kényszerű átmenetisége, az igazgató nélküli igazgatás is megviselte. A vállalatot belül akkoriban a tehetetlenségi erő, a lendület vitte a dolgokat. Kissé talán szétzilálódott a vezetés és a követelményrendszer, lazult a munkafegyelem, erősödött a dolgozói érdekvédelem, és ez utóbbi, egyébként

Járatok a csúcson

Bemutatkozik az SZKV igazgatója

Fotó: Révész Róbert

A vállalat nemrégiben még úgy működött, mint egynemelykor gazdája, a város: magától. Hogyan tovább, kérdeztük Nemes Lászlót, az SZKV új igazgatóját.

pozitív folyamat a gyengülő vezetés mellett túlhangsúlyosává vált. Ma nagy a várakozás, gondolati váltásra törekszem.

■ Régebben jelszavakba sűrítették a magvasabbját is. Kérem, válasszon magának egyet-kettőt!

– Mi vagyunk az utasokért, és nem fordítva! Jelenünkben a jövőnk!

■ Mindez a gyakorlatban? – Tükröződnie kell a járművezetők vagy a jegyellenőrök

megjelenésén, viselkedésén. Gazdálkodásunkat a külső feltételekhez igazítjuk. Korrekt tervezéssel megteremtjük vállalatunk pénzügyi kiszámíthatóságát, igyekszünk megnyerni a képviselőket és a polgármesteri hivatal bizalmát. Támogatásból is élünk, nem tudjuk elkérni teljesen a klasszikus tervalkut.

■ Kevesebb pénz – kisebb színvonal. Az utasok egyenesen zuhanásra gyanakodnak.

Isten fizesse meg...

A ferences rendnek 1989 óta működik missziója Ukrajnában, a Kárpátok alján. Az ott tartózkodó 4 magyarországi ferences atya Nagyszőlős központtal több magyarlakta falut lát el.

Szent Ferenc szelleméhez híven a lelkiek mellett az emberi lét más, alapvető szükségleteiről is ők gondoskodnak. Az öregek, szegények és a több gyermeket vállaló családok gyakran csak a testvérekhez fordulhatnak segítségért. Leggyakrabban gyógyszerert, ruhát, cipőt, élelmet és tüzelőt kérnek, valamint használható, értékeket adó magyar nyelvű irodalmat. E szükségben merült fel a gondolat, hogy Szegedről hogyan segíthetnénk a szorult helyzetben lévőket. Így bizonyára nagyon sokan hallottak arról a segélygyűjtési akcióról, melyet 1992 novemberében szerveztünk.

Nagyon sokan kapcsolódtak be ebbe az akcióba. Ki úgy, hogy az otthon nélkülözhetővé vált ruhákat, könyveket hozta be a kolostorba, más pedig úgy, hogy saját házában, környezetében gyűjtötte össze az adományokat, ezzel segítve nagyon sokat nekünk.

Szeretnénk említést tenni arról a több mint kétszáz hittankönyvről, illetve Bibliáról is, melyeket szintén el tudtunk küldeni a kárpátaljai magyar falvakba. Ezeket más adományokból, mégpedig magyar nyelvű könyvek értékesítésével tudtuk beszerezni, hiszen, sajnos, nem állt módunkban minden egyes könyvről olyan részletes adatsort kitölteni, melyet a határon való kiviteli engedély megkövetelt volna. A szállításhoz – mely 1992 decemberének első hétfőjén történt – a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kecskeméti szervezetét ajánlott fel egy IFA teherautót, melyet jól meg tudunk rakni ruhákkal és könyvekkel.

Itt szeretnénk tolmácsolni köszönetünket az adományozóknak. Hívóknak, nem hívóknak szól a szavunk: Isten fizesse meg azok jóságát, akik adományaikkal hozzájárultak ehhez!

P. Papp Tihamér ferences misszionárius
P. Zatykó László szegedi házfőnök
fr. Kautnik Gellért szervező

Hétfői nagytakarítás! Avagy csak tisztogatás?

Vihar előtt?

Szó sincs szakadásról. A rendszert úgy kell elképzelni, ahogy leegyszerűsítve az emberi tudatra gondolunk, amelynek van ösztönös szintje, van felettes énje, s e kettő harcából, kompromisszumából, létrejön az én.

Ezt az ÉN-t most MDF-nek nevezem. Csurka nem más mint az MDF rossz álma, ösztönösintje, hatalmi, varázslói igényeket bejelentő Kalibánja. Prosperó - volt, aki volt - már mehet. Függöny. Szóval az ember megijedhet a rossz álmaitól, de másra nem ruházhatja át őket. Igazából nem is akarja. Az állam is, a rossz álmom is én vagyok.

Úgy ám, de meddig? Csurka ereje, hatása abban rejlett, hogy azt is ki merte mondani, amire a rendszeren belül csak gondolni volt szabad. Csakhogy ez nem radikalizmus volt, hanem tróli képességekkel feltüprozott ösztönösítés. Csurka azt is ki mondta, ami máskülönben naponta kibőffen a magyar családok esti kártyapartijai közben, vagy odagőzöl a sörfoltos kocsmatérítők fölé, vagy belekerül valami röpke utcai szitokszóba. Ezért roppant tragikus, és veszélyes, ha az érzelmeiket leginkább manipulálni és kiszajgítani képes politikai ösztönösférra hatalmi tényezőként jelenik meg. Ha úgy tetszik, Csurka esztétikai szintre „emelte” a liberálizást, kommunizizást, zsidózást, miközben a „felettes én” sápadtan és szótlanul asszisztált. A fejszoválas, meg a visszafogott ejnye-bejnye, a nagyon sajnáljuk nem elég. Az Antall-féle felettes én elaktikázta magát, s láthatóan egyre kevésbé bír a Csurka-féle ösztön énnel. Nem tudom, most mire gondolhat Katona Tamás. Mi viszont jól emlékezünk a megfáradt, bizonytalan, s kellőképpen rezignált államtitkárra, amikor a média elnökök leváltása kapcsán azt hajtogatta, hogy ő nem tud Csurka-programról. Tudott, vagy nem tudott ilyenről Katona Tamás, Kulin médiafrontos szívsóssága, s mindazok az eredmények, amelyeket az ügyben elérték, láthatóan nem őket, vagyis nem az MDF tárgyalóképes, olykor kompromisszumokra is hajló, mindenestre a fehér asztal inkább, mint a rendőri erőt kultiváló vonalat erősítette, hanem éppen Csurkának adott ön-bizalmat. De még mekkorát! Csurka tehát beül az eredménybe, s mert van olyan ravasz, egyszerűen kiszajgítja. Nem Katona Tamás gurítja be Hankiss, és Gombár fejét az MDF grállovagjainak, nagyasszonyainak és közkatonaiknak hétfői gyűlésére, hanem éppen Csurka. Neki ne lett volna programja? Ne lett volna taktikája, stratégiája? Az embernek az volt az érzése, Katona Tamás maga se hiszi, amí mond.

Érdemes lenne eltűnődni azon is, hogy Antallnak ki volt a legfontosabb ellenfele, a kritikus sajtó-é, a kritikus ellenzék-é, vagy éppen saját politikájának ösztönvilága. Hiszen a Magyar Fórumnak nevezett Csurka-től-csereen keresztül mennyi szélsőséges indulat, vaddilettáns koncepció, nemzeti blóddi ömlött a nyugodt erő fokozatosan előrenyomuló hadállásaiba. Csurkán és politikáján keresztül ott állt a kormány és a hatalmi politika mellett a roppant szerény képességű Dénes János, a megvadult Benedek professzor, vagy a szerepet tévesztett Fónay Jenő, igen, a legfelsőbb hatalom felvállalt egy csomó plebejus indulatot, miközást, és műközást, és amit sem funkcionáltatni, sem orvosolni nem tudott, mert talán titokban, álmaiban és elszólásaiban maga is miközó és műközó volt. Mindezzel az indulatáraddal egyetlen dolgot lehetett tenni: továbbterelni. Az ellenzék, a sajtó, rég szétfoszlott pu-fajkák, vegyesvállalkozások felé.

A miniszterelnök folyamatosan úgy tett, mint aki nem enged magának diktálni, nem enged kioktatást, náncsot, különösen nem az ellenzék részéről, s ebben igaz is volt. Egy miniszterelnöknek tudnia kell a dolgát. Csakhogy kiderült, nem mindegy, hogy ki dicsér, és ki támogat, valamint, mi okból teszi. Vajon kellemes volt-e a miniszterelnöknek elnézni azokat az arcokat, akik mellette - és persze Csurka mellett - tüntettek a pesti utcákon? Akik néhány napja még toleranciájáért, nagyvonalúságáért a legnagyobb magyar politikusok közé sorolták Antall Józsefet, most, épp az MDF hétfői gyűlése előtt, kiállították neki az elégtelen bizonyítványt.

Lesz-e elég erő a felettes énbem? Vagy készülünk föl arra, hogy némi időre, az ÉN-ek helyet, funkciót és hatalmat cserélnek?

Dawsoni László

Ó. J.